

USTNA VPRAŠANJA IN POBUDE NA 3. SEJI OBČINSKEGA SVETA:

Matija Sitar Močnik – svetniška skupina SDS:

Pred tedni je na bila na občino naslovljena pobuda za (dokončno) ureditev ceste Krivčevo – Kranjski Rak med hišno številko 21 in 22. Glede na navedbe, naj bi vsako večje deževje cesto poškodovalo do te mere, da praktično ni več prevozna. Zanima nas ali občina razpolaga s podatki o uporabnikih te ceste, predvsem ali jo uporabljajo tudi turisti, kateri gredo na Veliko Planino? Koliko občina vsako leto nameni vzdrževanju omenjene ceste oz. omenjenega odseka ceste? Koliko bi stalo asfaltiranje tega odseka oz. koliko bi stala ureditev z namestitvijo protiprašne zaščite?

Odgovor sta pripravila Sandi Borec, višji svetovalec za gospodarske javne službe in projektno delo, ter Brane Golob, višji referent:

Občinska uprava ne vodi nikakršnih podatkov o uporabnikih JP št. 661191 Krivčevo–Kranjski Rak, saj javno cesto lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenim z zakonom in drugimi predpisi. Turisti naj ne bi uporabljali omenjene ceste, saj smo v preteklem letu posredovali dopis podjetjem, ki skrbijo za informacijske sisteme v splošni uporabi pri usmerjanju prometa oziroma tako imenovane navigacije. Občina je za vzdrževanje celotne makadamske javne poti v letu 2020 namenila 10.975,70 €, v letu 2021 11.736,56 € in v letu 2022 14.712,27 €. V letu 2019 so bila zagotovljena sredstva iz Odloka o proračunu Občine Kamnik za asfaltiranje strme klančine med hišnima številka Krivčevo 21 in 22. Ker pa se s predlogom občinske uprave oba lastnika objekta in predsednik Krajevne skupnosti Črna niso strinjali, z obrazložitvijo, da bo posledično na omenjeni javni poti povečan promet, so bila izvedena najnujnejša dela, in sicer: strojni izkop zasutih jarkov, izvedba prepustov kompletno z zemeljski deli, izvedba iztočin in vtočnih glav propustov, vgradnja montažne kanalete ter poravnava robov in gramozenje makadamskega cestišča. V gospodarstvu so se v preteklih letih zvišale cene izdelkov in materialov, zato bi bila investicijska dela na predmetnem območju precej višja kot v letu 2019. Končna ocenjena vrednost tega odseka dela ceste bo znana po pripravi projektne dokumentacije in popisa del za izvedbo.

Duško Papež – svetniška skupina LDP:

Ob letošnjem občinskem prazniku so se zvrstila številna odprtja pomembnih pridobitev v Občini Kamnik, ki so vredne vse pohvale. Posebno sem se razveselil odkritja bronaste skulpture mamuta v naravni velikosti v novem Mamutovem parku. Kalup za skulpturo je ustvaril že pokojni kamniški kipar Miha Kač. Žal se slovesnega odprtja nisem mogel udeležiti, ker je istočasno potekal 27. gorski tek k sv. Primožu, katerega organizator sem. Že leta 2013 sem bil član Fundacije Mamut, v kateri smo postavitev kipa podpirali tako moralno kot finančno. Občina Kamnik je zdaj v celoti financirala postavitev, zato bodo zbrana sredstva fundacije namensko uporabljena za nadaljnjo promocijo mamuta. Opažam veliko zanimanja za ogled od najmlajših do starejših. Pohvalno je, da je ogled namenjen tudi gibalno oviranim in slabovidnim. Obiskovalcem je potrebno ponuditi spominke. Za najmlajše je izšel strip Urmal, mamutov prijatelj, avtorja Jožeta Urbanija in ilustratorja Mihe Hančiča. Knjižnica Franceta Balantiča je pripravila odlično literarno transverzalo z naslovom Po mamutovih stopinjah od Kamnika do Nevelj. Pot sta zasnovali mag. Breda Podbrežnik Vukmir in Milena Glušič, ki je napisala vodnik in pripravila gradivo Po sledih neveljskega mamuta – vodnik in zloženko s QR kodami, povezanimi do avdio posnetkov besedil o mamutu avtorja Daniela Bezka. Veliko je že narejenega, potrebna bo še promocija in izvedba le-tega, na spletnih straneh akterjev ni promocije, so le članki z dogodkov. Nujno bo še zagotoviti osvetlitev, ozelenitev in varnost. Potrebno je zaščititi kip mamuta, kajti kip ni plezalo niti igralo, temveč je spomenik. Zanima

me, kako in na kakšen način bosta Občina Kamnik in Zavod za šport in turizem promovirala kip mamuta, vključno s prodajo in trženjem vseh artiklov in dejavnosti, ki so bili izdelani ob tem dogodku.

Odgovor sta pripravila Liljana Juhart Mastikosa, višja svetovalka za področje družbenih dejavnosti, in Luka Svetec, vršilec dolžnosti direktorja Zavoda za turizem in šport Kamnik:

Konec lanskega leta je začela Občina Kamnik urejati park med glavno avtobusno postajo in Kamniško Bistrico, v katerem ima po novem osrednje mesto mamut. Gre za skulpturo v naravni velikosti, ki jo je leta 2008 izdelal kamniški kipar Miha Kač in meri dobre štiri metre v višino in šest metrov v dolžino. Izdelava bronastega odlitka, ki tehta dobri dve toni in pol, je bila zaupana livarni umetnin Romana Kamška na Gori pri Komendi.

Skulptura mamuta temelji na okostju, ki so ga leta 1938 našli v bližnjih Nevljah in velja za eno najbolj ohranjenih mamutovih okostij v našem delu Evrope. Kamniški umetnik Miha Kač je okostje, ki ga hrani Prirodoslovni muzej v Ljubljani, preučil in pripravil kalup v naravni velikosti. Gre torej za izjemno arheološko dediščino, ki jo Občina Kamnik poskuša približati prebivalcem in drugim obiskovalcem, tudi turistom, ki prihajajo v Kamnik z avtobusom. Z ureditvijo parka ob avtobusni postaji in njegove bližnje okolice, ki bo vključevala tudi odtise mamutovih stopal in raznoliko urbano opremo, bomo povezali različne elemente urbanega okolja. Prostor že sedaj omogoča počitek in izvedbo manjših prireditev, prilagojen je gibalno oviranim in vključuje informacije na info tabli tudi slabovidnim osebam.

Del sredstev za ureditev parka je Občina Kamnik pridobila preko razpisa LAS Srce Slovenije in ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. LAS Srce Slovenije sodeluje tudi kot partner v projektu in bo poskrbel za popularizacijo novega parka med lokalnimi prebivalci.

Prav tako je Občina Kamnik želela ob postavitvi skulpture mamuta obuditi spomine in zgodbe. Iz tega razloga smo se odločili za nastanek stripa z naslovom *Urmal, mamutov prijatelj*.

Besedilo je napisal dr. Jože Urbanija, strip pa je narisal Miha Hančič, oba avtorja sta Kamničana, a s svojim delom znana širom po Sloveniji. Z vsemi obeležujemo spomin na pomembno odkritje skoraj v celoti ohranjenega okostja in predvsem postavitve spomenika, ki je skorajda zgodovinski dogodek. Prav ta dogodek je spodbudil nastanek stripa, ki je nastal na podlagi knjige dr. Jožeta Urbanije. Le-ta je že leta 2019 napisal zgodbo *Urmal, mamutov prijatelj*, ki je namenjena otrokom od 9. do 12. leta. Kombinacija vedrih podob Mihe Hančiča in dobre, napete zgodbe iz časov, ko so po kamniški okolici lomastili mamuti, je izjemna in dela strip tako vsebinsko kot oblikovno vrhunskega.

V nadaljevanju projekta urejamo tudi osvetlitev, in sicer s strani ZVKD smo že dobili zeleno luč za postavitve dveh kamniških svetilk, ki bosta dopolnili obstoječo svetilko na ploščadi pred Kam-kolesom. V primeru ureditve nove promenade – povezave med Usnjarsko cesto in Maistrovo ulico, si želimo postaviti še tri dodatne kamniške svetilke. Prav tako je s strani ZVKD potrjen predlog minimalne ograje na robu ploščadi predvsem zaradi preprečitve, da bi kdo spregledal rob ob fotografiranju skulpture ali ob teku po zgornjem delu ploščadi. Nadaljujemo z ureditvijo manjšega obeležja pri najdišču mamutovega okostja. Ugotovili smo, da je celotno območje, tudi cesta, v zasebni lasti. Vse postopke, vezane na ureditev omenjene zadeve že urejamo z Oddelkom za urejanje prostora Občine Kamnik. Dokončanje projekta za ureditev obeležja v Nevljah je odvisno od pravice graditi za postavitve kakršne koli ureditve na zemljišču, ki je v zasebni lasti. Verjamemo, da bomo zadevo prostorsko uspešno ažurno reševali, kar bo pripomoglo k postavitvi še ene od informacijskih tabel, na kateri želimo v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije prikazati podatke o natančnih mikrolokacijah o lokaliteti izkopavanj.

Postavitev kipa mamuta in ureditev parka predstavlja zelo pomembno pridobitev za turistično ponudbo destinacije. Zavod za turizem in šport Kamnik je ta potencial prepoznal, zato so ponudbo spominkov, vezanih na mamuta, dopolnili. Vse partnerje, ki so že v preteklosti na TIC točki nudili spominke s to tematiko, je Zavod pozval, naj zagotovijo dodatne količine in dopolnijo ponudbo. S ponudbo spominkov je Zavod na eni od stojnic obogatil že otvoritev parka. Zavod je dopolnil ponudbo spominkov tudi s tiskom enega motiva lastnih majic in bombažnih vrečk. Ker prodaja majic že pred visoko turistično sezono presega pričakovanja (v treh tednih se je prodalo 60 majic), bo v ponudbo dodal dodatne motive. S prodajo spominkov na dogodkih, ki bodo vsebinsko povezani s tematiko mamuta, bo Zavod sodeloval preko stojnične prodaje tudi v prihodnje.

Novo pridobitev, park s kipom mamuta, Zavod sicer redno vključuje v promocijo destinacije preko različnih kanalov. V bližini lokacije, kjer je bilo najdeno okostje mamuta, leži Vodiškarjeva domačija, s katero sodeluje Zavod. Lastnica omenjene domačije, poleg prodaje izdelkov z ekološke kmetije, omogoča ogled stare kmečke hiše in ogled okolice, hkrati pa obiskovalce seznanja z bogato zgodovino tega področja, vključno z mamutom.

Zavod bo še naprej deloval proaktivno in popolnjeval ponudbo spominkov, spodbujal implementacijo novih produktov in nudil podporo ponudnikom za uspešno trženje le-teh. Vsi si namreč želimo, da celostno zaključimo zgodbo o mamutu in jo promoviramo, saj je mamut blagovna znamka Kamnika.

Aleksander Uršič – svetniška skupina LSU:

Marca 2016 je v Domu kulture Kamnik potekala okrogla miza na temo Zero Waste v občini Kamnik. Okrogla miza se je izkazala kot zelo informativna in dober način, kako občanom približati koncept Zero Waste in odgovoriti na njihova vprašanja. Končne ugotovitve so bile, da Zero Waste prinaša dolgoročne prihranke, da ljudi ozavešča in jih postavlja v ospredje zgodbe ter lahko lokalnemu okolju prinese novo dodano vrednost.

Trenutno je v mrežo Zero Waste vključenih 16 slovenskih občin, ki so z načrtnim delom skupaj preprečile za vsaj 18.600 ton mešanih komunalnih odpadkov in s tem prihranile 4 milijone evrov. Ekologi brez meja občinam pomagajo izboljšati in poenostaviti ravnanje s komunalnimi odpadki in viri, da bi prispevali k boljši kakovosti življenja prebivalcev, izboljšali stanje okolja in optimizirali stroške. Preprečevanje odpadkov in preudarno ravnanje z njimi pomembno prispeva k učinkoviti rabi virov, saj so odpadki vir sekundarnih surovin, hkrati pa je sistem ravnanja z odpadki pomemben gradnik sistema krožnega gospodarstva. Občine, ki se odločijo za ukrepanje na področju odpadkov, sprejmejo zavezo Zero Waste, ki vključuje prostovoljne dolgoročne cilje na področjih:

- zmanjševanja količin nastalih odpadkov,
- višanja deležev ločeno zbranih odpadkov in
- zmanjševanja količin mešanih ostankov odpadkov

preko spodbujanja in vpeljevanja praks, kot so:

- preprečevanje nastajanja odpadkov,
- ponovna uporaba in recikliranje,
- oblikovanje za krožno uporabo in zapiranje snovnih zank.

S tem se v lokalnih skupnostih postopno znižujejo potrebe po odlaganju in sežiganju odpadkov ter s tem povezani stroški, pa tudi izpusti toplogrednih plinov zaradi transporta in odstranjevanja odpadkov.

Zero Waste zaveza predstavlja dodatno motivacijo za vpeljavo in nadgradnjo ukrepov na področju spodbujanja podjetniških iniciativ za zmanjševanje nastajanja odpadkov. Primeri dobrih praks, kot so trgovine brez odpadkov, sistemi brez-embalažnega nakupovanja na lokalnih tržnicah in v trgovinah, »popravljalnice« za podaljševanje življenjske dobe izdelkom in knjižnice reči ali izposojevalnice, prinašajo nova delovna mesta in dodano vrednost lokalni skupnosti.

Nacionalni Zero Waste mreži se lahko pridruži vsaka občina, ne glede na to, kako visoke deleže ločenega zbiranja in recikliranja trenutno dosega. Pomembno pa je, da si z zavezo, ki jo sprejme občinski svet, zastavi dolgoročne merljive cilje in ukrepe ter da njihovo doseganje nenehno spremlja.

Primer dobre prakse: 27. januarja 2022 je bila sprejeta Zero Waste strategija Občine Škofja Loka in Občine Železniki za obdobje 2021 – 2031, skupaj z Ekologi brez meja in Lidl Slovenija so zagnali program raziskovanja zavržene hrane na ravni lokalne skupnosti, kjer so pozornost namenili tako javnim ustanovam kot gospodinjstvom. V letu 2022 so se v Občini Škofja Loka kot velik vir zavržene hrane izkazali vrtci, šole in dijaški dom. Javne ustanove so že sprejele logistične ukrepe in informativne delavnice akterjev glede problematike zavržene hrane. Meritev zavržene hrane bodo ponovno presojali v letošnjem letu in tudi predstavili rezultate.

Svetniška skupina Liste Sandija Uršiča zato podaja pobudo, da Občina Kamnik prične postopek za pridružitve mreži Zero Waste in izkaže interes članom Zero Waste Europe ter na ta način pridobi naziv »Kandidatka za Zero Waste občino«, ki ponudi možnost za pripravo načrta ukrepov in zaveže Občino k izvedbi zunanje revizije ter predstavitve rezultatov.

Odgovor sta pripravili Klavdija Vidmar, svetovalka za gospodarske javne službe in varstvo okolja, ter Doroteja Narat, vodja prireditev Zavoda za turizem in šport Kamnik:

Koncept *Zero Waste* in ostale podobne pobude težijo k smotrnejšemu ravnanju z naravnimi viri, ki so nam na voljo. Če gledamo na ravni Evropske skupnosti in nadalje Republike Slovenije, se ti koncepti že vrsto let uspešno vpeljujejo v zakonodajo, ki obravnava ravnanje z odpadki, katero je izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov tudi dolžan izvajati.

Temu sledi tudi nabor storitev, ki so vključene v obstoječo košarico storitev, s katero se zaenkrat dosega zelo dobre rezultate na področju ločenega zbiranja odpadkov. Sedanji sistem ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Kamnik vsakemu gospodinjstvu omogoča, da na kontroliran, pregleden in primeren način odda vsak komunalni odpadki, ki ga proizvede (po sistemu »od vrat do vrat« je tako vpeljan sistem ločenega zbiranja mešanih komunalnih odpadkov, mešane odpadne embalaže, biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada ter ločeno zbiranje papirja in kartona ter papirne in kartonske embalaže). Prišli smo do točke, ko so vsi glavni tokovi komunalnih odpadkov, ki nastajajo v gospodinjstvih, ločeno zbrani in imajo zagotovljeno ustrezno končno oskrbo.

V občini Kamnik so vzpostavljene mreže super ekoloških otokov, na katerih je možno v posebne zabojnike podjetja Humana d.o.o. odložiti odpadna oblačila oziroma tekstil, zabojniki za zbiranje drobne električne in elektronske opreme podjetja ZEOS d.o.o., zabojniki za odpadna olja iz gospodinjstva ter zabojniki za steklo. Koncesionar pa je ponudil tudi brezplačen sprejem odpadne folije iz kmetijske dejavnosti v Zbirnem centru Suhadole. Ob oddaji odpadne folije v zbirni center povzročitelj tudi pridobi dobropis (odvisno od količine odpadne folije), ki ga lahko uveljavlja pri nakupu nove folije.

Občinska uprava Občine Kamnik podpira pobude in dejavnosti civilne družbe, katerih cilj je izboljšanje sistema ravnanja z odpadki, predvsem v smislu zmanjševanja nastajanja odpadkov na samem izvoru. Dejavnosti, ki jih promovirajo tovrstne pobude (izmenjevalnica oblačil, trgovina brezembalažnega nakupovanja itd.), so že prisotne v lokalnem okolju.

Občina Kamnik že več let podpira okoljske dejavnosti in projekte, med drugimi projekt *Eko šola kot način življenja*, v katerega so vključene štiri osnovne šole in Vrtec Antona Medveda Kamnik, ter bo tudi v nadaljevanju sodelovala pri izvedbi konkretnih projektov.

Tako Občina Kamnik kot koncesionar Publikus d.o.o. preko medijev ozaveščata javnost o pomembnosti ločevanja odpadkov, zmanjševanju količine nastalih odpadkov in povečevanju deleža ločeno zbranih frakcij, vse na račun čim manjšega deleža ostalih odpadkov.

Lokalne skupnosti in izvajalci gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki so dolžni slediti zakonodaji in cilju t. i. družbe brez odpadkov. Navsezadnje pa je tudi država v osnovi najbolj poklicana, da sprejme zakonodajne okvire, ki bodo zasledovali koncept *Zero Waste* oziroma ga bodo vključili v sam proces načrtovanja in proizvodnje novih izdelkov, torej na začetek verige in ne na konec, ko je treba reševati posledice.

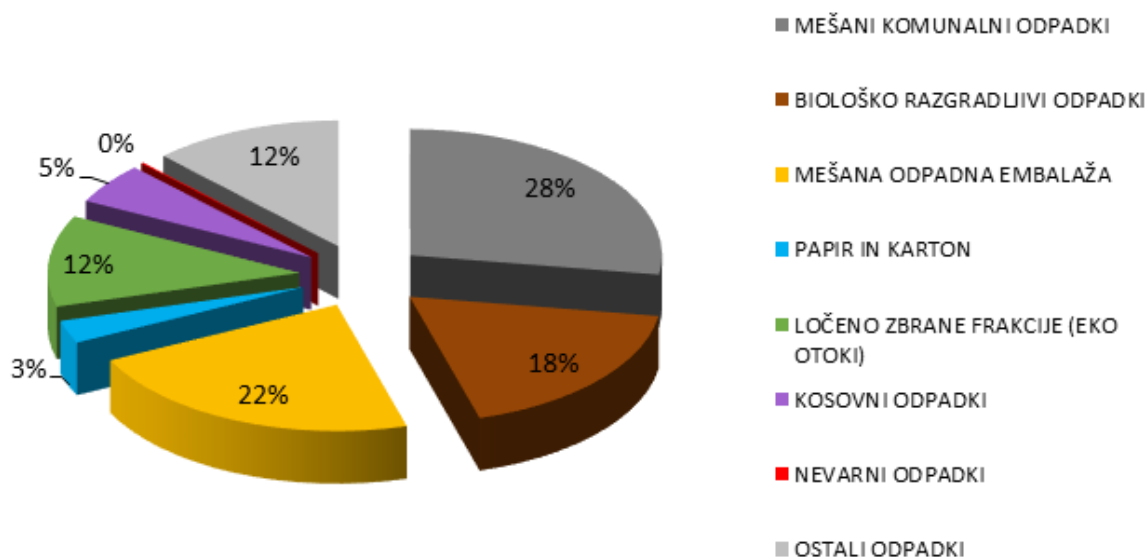
Kot je bilo navedeno zgoraj, tako država kot občina s svojimi predpisi, ukrepi ter vzvodi že v veliki meri spoštujeta načela in smernice, ki jih vsebuje pobuda *Zero Waste*.

Občina Kamnik je že leta 2015 izvedla sestanek v zvezi s projektom *Zero Waste*. Na sestanku so sodelovali predstavniki društva EkO KaM in koncesionar Publikus d.o.o. Obrazložen je bil projekt *Zero Waste*, ki ga v Sloveniji vodi društvo Ekologi brez meja, in aktivnosti, ki jih izvajajo člani. Predstavljene so bile aktivnosti koncesionarja in tudi aktivnosti, ki jih izvaja občinska uprava Občine Kamnik. S strani občinske uprave Občine Kamnik je bilo povedano, da Občina podpira in sofinancira okoljske dejavnosti in projekte, ne more pa z zelo omejenimi proračunskimi sredstvi financirati organizacije delavnic. Zaključek sestanka prisotnih je bil, da bodo sodelovali pri izvedbi konkretnih projektov, za kar pa ni potrebna formalna vključitev občine v projekt *Zero Waste*.

Glavni masni tokovi komunalnih odpadkov v občini Kamnik v letu 2022

OBČINA KAMNIK	MASA 2009 (kg)	MASA 2021 (kg)	MASA 2022 (kg)
	Pred uvedbo LZ		
MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI	8.539.400	3.498.680	3.272.820
BIOLOŠKO RAZGRADLJIVI ODPADKI	432.330	2.164.840	2.154.870
MEŠANA ODPADNA EMBALAŽA	65.320	2.849.870	2.650.970
PAPIR IN KARTON	/	/	348.800
LOČENO ZBRANE FRAKCIJE (EKO OTOKI)	802.300	1.953.220	1.395.530
KOSOVNI ODPADKI	840.840	782.680	623.140
NEVARNI ODPADKI	9.774	22.840	28.300
OSTALI ODPADKI (gradbeni odpadki, les, odpadna električna in elektronska oprema, ...)	/	784.316	1.449.840
SKUPAJ	10.689.964	12.056.446	11.924.270

Razmerje zbranih odpadkov v Občini Kamnik v letu 2022

Na področju turizma je destinacija Kamnik na podlagi prejete ocene v okviru Zelene sheme slovenskega turizma prejela znak *Slovenia Green Destination GOLD*. Zelena zaveza slovenskega turizma mora delovati po trajnostnih načelih in si nenehno prizadevati za izboljšave.

Kar pa zadeva *Zero waste*, je Zavod za turizem in šport leta 2019 navezal stike z Ekologi brez meja za zmanjšanje odpadkov na vseh kamniških prireditvah. Ekologi brez meja so Zavod usmerili, da na spletni strani www.ebm.si odda vprašalnik za prireditev kulinarični petki. Na podlagi le-tega je Zavod prejel naslednjo ponudbo:

1. Posnetek stanja in priprava načrta s predlogi ukrepov za leto 2020
Vključuje oris trenutnega stanja, predlog zaveze s cilji in rangiranje ukrepov. Prav tako je vključena pomoč z materiali za komuniciranje ter prisotnost na terenu in sestankih.
2. Evalvacija in predlogi ukrepov za leto 2021
Vključuje analizo po zaključku dogodka z identificiranimi bolj in manj šibkimi operativnimi točkami ter razširjen nabor predlogov ukrepov za naslednja leta.
3. Krajše usposabljanje širše skupine vključenih
Usposabljanje vključuje predstavitev koncepta *Zero Waste*, zastavljenih ciljev, ukrepov in vlog.

Zavod k projektu ni pristopil, kljub temu pa si prizadeva prireditve organizirati v skladu z zelenimi načeli. Konkretno je Zavod na kulinaričnih petkih v letu 2020 sam uvedel novosti za obiskovalce prireditve, in sicer zabojnike z ločenim zbiranjem odpadkov, kot so: mešani komunalni odpadki, biološki razgradljivi odpadki in mešana odpadna embalaža, in zabojnike tudi ustrezno označil ter seznanjal obiskovalce prireditve, kako odpadke ustrezno ločevati. Gostinske ponudnike na prireditvi je Zavod spodbudil k nakupu in uporabi biorazgradljive embalaže. Lansko leto je Zavod kupil večjo količino kozarcev za večkratno uporabo, ki so se uporabljali na pivskem festivalu. Na letošnjih kulinaričnih petkih pa namerava še naprej ločevati odpadke in ozaveščati obiskovalce, ravno tako pa tudi uporabljati kozarce za večkratno uporabo.